

ВІЙНИ НЕ БУДЕ, БО ТІ НІХТО СОБІ НЕ БАЖАЄ

ШКАГО. — Так каже американський банкір Томас Лемонт, що відвідав Європу двома наворотами впродовж двох останніх років. Політична ситуація, каже Лемонт, є дуже тяжка і скомплікована через події в Іспанії й на Далекому Сході, але зате Європа має тепер при кермі дуже відповідальних і зрілих людей, які докладають усіх зусиль, щоб не допустити до вибуху війни.

Часописні качки.

Лемонт каже далі, що про війну більше чути в Америці ніж в Європі. Але й в Америці роблять її штучно газети, пишучи про неї раз-у-раз величезними буквами у заголовках новин, що їх поміщують на перших сторінках газет. Там звичайно передають якусь воєнну „качку” і роблять з неї загрозу війни.

РЕДАКТОР, ЩО ДАВАВ СЕБЕ ВІДЧУТИ.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ. — Помер Г. Лорімер, що був 38 років редактором „Ди Сатрдей Івнінг Пост”, сего журналу, що був заснований іще Веняміном Френксіном. Цей журнал мав за редакції Лорімера до 3.000.000 передплатників і вибирав своє тавро на культурній житті цілої Америки.

Давав те, що люди любили читати.

Лорімер був відомий з того, що інстинктивно відчував, які оповідання, новели й статті підходять під смак широких мас. І він такий матеріал збирав і давав його публіці. За те його багато людей дуже сильно критикували. Казали, що він знижується до смаку пересічних людей, присипляє в суспільності розумні вищі ідеї і більших талантів. Та Лорімер тим не журився. Робив те, що приносило найбільше користі.

Як починав кар'єру?

Лорімер мав щастя дістати незлу освіту без великих зусиль, бо родичі подбали про матеріальну сторону цієї справи. Завів від праці в компанії Армюра в Шікаго, заробляючи \$10 тижнево. Працюючи потім у „Бостон Пост”, зажадав підвищити платні, а коли не дістав її, покинув газету і переїхав до Філадельфії. Тут у 1932 р., як начальний редактор „Ди Сатрдей Івнінг Пост”, одержував платню в сумі \$118.750. Таку платню зголював він сам при плаченні особисто-доходового податку.

Увесь час читав манускрипти.

Лорімер не мав часу на писання. Майже увесь час, кожного дня від ранку до вечора, читав надіслані до журналу манускрипти. Коли йому раз один автор закинув, що він відкинув манускрипт, добре його не перечитавши, Лорімер відписав: „Мій Пане! Не конче треба з'їсти аж ціле яйце, щоб переконатися, що воно зіпсуте”.

Шукав незанихав авторів.

Лорімер був того переконання, що найкращі оповідання можна дістати від таких людей, що не мають відомих письменницьких імен. Він їх шукав і завдяки тому багато нових людей стали відомими літератами.

Був ворогом „Нового Розділу”.

Лорімер належав до таких американських типів, що нагадують піонірські часи, що являються часто безоглядними індивідуалістами, що змагаються усіми способами до успіху і є за такий лад, який тому пособляє. Ось тому був він і проти соціальної політики Рузвелта, себто проти політики „Нового Розділу”.

КУРСИ ДЛЯ ЖІНОК ВИХОВНИКІВ.

НЮ ЙОРК. — Гертруд Берзер подає, що „Тічерс Каледж” відкриває 17 курсів для дівчат, що мають стати подружками визначних людей, зокрема тих, що є професорами і виховниками нових поколінь та директорами виховних інституцій. Дівчат будуть учини, як вести зразковий дім, яка в такім домі повинна бути етикета і гостинність, яке там повинно бути відношення до штуки і музики і якої там не повинно бути балакучості, що зветься сплетництвом. Всі ті речі, каже пані Белзер, дуже заважають на кар'єрі визначних людей і на відданості їх праці.

ХВАЛИТЬ ЖІНОК ЯК ПРИСЯЖНИХ СУДДІВ.

НЮ ЙОРК. — Суддя Вільям Клерк твердить на основі власних спостережень, що жінки є ліпшими присяжними судьями від чоловіків. Він каже, що чоловіки відносяться до життя більш цинічно, а жінки більш ідеалістично, бо вони не звикли переживати в життєвій боротьбі того, що переживають чоловіки. Їхній ідеалізм робить з них кращих суддів.

\$60,000,000 ЗА ОДИН ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ.

У Брукліні, Нью Йорк, починають будувати величезний військовий корабель на морі. Новий корабель коштуватиме \$60,000,000 і буде зватися „Норт Керолайна”. Такого великого воєнного корабля не будували в Злучених Державах від яких 14 років. Його будову розпочато скорше, ніж це було передбачене. Та урядові круги запевняють, що цей поспіх не має ніякого зв'язку з теперішньою міжнародною ситуацією.

„ТУТЕЙШІ”...

Польська преса вже не раз і не двічі намагалася вмовити своїх читачів, що на Волині нема українців, а є „православні”, „руські”, або „тутейші”. Таке „твердження” польської преси не пішло в ліс і видало овоч-дивовижу. Оце недавно вернулися з війська українські хлопці, що служили в Луцьку, з військовими книжечками. У цих книжечках у рубриці „єзик мацужисти” — написано „по тутейшому”, а в рубриці „народовосць” — написано „тутейша”. Дивуються хлопці й з дива не можуть вийти: батьки й матері — українці; брати, сестри, приятелі та все оточення українське, а вони, як на таку, „тутейші”. Хлопці з Лемківщини дістали військові книжечки з такими дивовижними даними: „єзик мацужисти” — „руські”, а „народовосць” — „лемко”.

ВТЕКЛИ КРИЗЬ ОТВІР У СТЕЛІ З АРЕШТУ В ДУБЕЦЬКУ.

З арештів городського суду в Дубецьку втекли кризь вибитий у стелі отвір два багато разів крані професійні злодії: Дмитро Артин, засуджений на 8 місяців в'язниці, та Семен Климечко, засуджений на 14 місяців в'язниці. Обоє злодіїв спровадили були до в'язниці в Дубецьку день перед утечею. Спровадили їх у зв'язку з новою справою, за яку їх мали поїти судити. За втікачами зарядили погоню.

ВБИВСТВО В САМБОРІ.

Микола Мольфа, літ 26, під час суперечки пробив ножем двічі свою приятельку Марію Пачоківну, яка по кількох хвилинах померла. Вбивника арештували.

БРАТ УБИВ БРАТА.

Перед стрийським окружним судом на виїзній сесії у Скольому відповів Федір Кепун із Синевідська Вижнього за вбивство свого брата Василя. Обвинувачений боронився тим, що в часі сварки вдарив брата кулаком так нещасливо в око, що цей упав трупом на місці, однак не мав наміру позбавити його життя. Братовбивника засуджено на 2 роки в'язниці з припиненням виконання кари на три роки.

ЗАСТРІЛЕНА ЗА КРАДІЖ У ПОЛІ.

На просторі самбірського повіту, в Котівні, знайшли мертве тіло 24-літнього Максевиця, застріленого під час крадіжки конюшини. Близьких даних про цей випадок нема.

СВІЙ ЯК НЕ ЗАПЛАЧЕ, ТО БОДАЙ СКРИВИТЬСЯ

Так каже наша народна мудрість. І каже ширшу правду. Тільки біда в тім, що ми над цєю правдою не застосовуємося. І тому не приречуємося її в нашому щоденному житті.

Погляньмо докруги себе, на інші народи, що тут живуть, а побачимо, що вони такі горнуть до свого, свого пильнують і своїм дорожать. Пильнують своїх шкіл, церков і своїх рідних інституцій так, як би відчували і добре розуміли глибокий зміст вище наведеної української народної мудрості.

Ми не кажемо, що й ми того не робимо. Є й серед нас багато таких, що відчують так, як дораджує їм відчувати народна мудрість. Але є ще багато таких, що спинюють наш поступ в Америці, що добирають національно свої власні діти, що не дають українській ідеї глибоко вкорінитися в американську землю. Це ті, що не хочуть розуміти тої великої ваги, яку відіграє в українській житті в Америці — УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ. Це ті, що не хочуть себе скріпити матеріально при допомозі обезпечення у своїй рідній і так добре загосподареній інституції, якою є У. Н. Союз. Це ті, що не хочуть, щоб по них осталася для дітей пам'ятка в формі виплати по смертності з української інституції. Це ті, що не дають про те, щоб у їх хаті був часопис, який віддає всі найкращі пошування, пориви й ідеї українського народу. Це ті, що не дають про те, щоб по їхній смерті були біля них свідомі українські люди — патріоти, що з боєм серця відправляють їх на вічний спочинок того, що був добрим сином свого народу.

І ось тих усіх треба нам такі дістати до тої інституції, що є нам рідною, що їй завданням є дбати про те, щоб одержаний цент був добре забезпечений, щоб ніхто не потерпів матеріальної втрати та щоб українська громада в Америці була сильна й моральна. А цю інституцію є наш Український Народний Союз.

АРЕШТОВАНИЙ ЗГИНУВ У СІЛЬСЬКОМУ АРЕШТІ.

В селі Краснім коло Грималова вийт волостної громади, Адам Михальський, замкнув якогось бідного подорожного до громадського арешту тому, що не мав при собі ніяких документів. За арештанта всі забули. Минув місяць і аж 23-го серпня ц. р. отворили шнурівку та знайшли вже розложеного трупа. Бідачинсько пробував їсти черевички, гриз мішки, але з голоду мусів померти. Хто він, не можна довідатися, бо ніяких паперів при собі не мав.

І ось тих усіх треба нам такі дістати до тої інституції, що є нам рідною, що їй завданням є дбати про те, щоб одержаний цент був добре забезпечений, щоб ніхто не потерпів матеріальної втрати та щоб українська громада в Америці була сильна й моральна. А цю інституцію є наш Український Народний Союз.

І ось тих усіх треба нам такі дістати до тої інституції, що є нам рідною, що їй завданням є дбати про те, щоб одержаний цент був добре забезпечений, щоб ніхто не потерпів матеріальної втрати та щоб українська громада в Америці була сильна й моральна. А цю інституцію є наш Український Народний Союз.

І ось тих усіх треба нам такі дістати до тої інституції, що є нам рідною, що їй завданням є дбати про те, щоб одержаний цент був добре забезпечений, щоб ніхто не потерпів матеріальної втрати та щоб українська громада в Америці була сильна й моральна. А цю інституцію є наш Український Народний Союз.

І ось тих усіх треба нам такі дістати до тої інституції, що є нам рідною, що їй завданням є дбати про те, щоб одержаний цент був добре забезпечений, щоб ніхто не потерпів матеріальної втрати та щоб українська громада в Америці була сильна й моральна. А цю інституцію є наш Український Народний Союз.

І ось тих усіх треба нам такі дістати до тої інституції, що є нам рідною, що їй завданням є дбати про те, щоб одержаний цент був добре забезпечений, щоб ніхто не потерпів матеріальної втрати та щоб українська громада в Америці була сильна й моральна. А цю інституцію є наш Український Народний Союз.

І ось тих усіх треба нам такі дістати до тої інституції, що є нам рідною, що їй завданням є дбати про те, щоб одержаний цент був добре забезпечений, щоб ніхто не потерпів матеріальної втрати та щоб українська громада в Америці була сильна й моральна. А цю інституцію є наш Український Народний Союз.

І ось тих усіх треба нам такі дістати до тої інституції, що є нам рідною, що їй завданням є дбати про те, щоб одержаний цент був добре забезпечений, щоб ніхто не потерпів матеріальної втрати та щоб українська громада в Америці була сильна й моральна. А цю інституцію є наш Український Народний Союз.

І ось тих усіх треба нам такі дістати до тої інституції, що є нам рідною, що їй завданням є дбати про те, щоб одержаний цент був добре забезпечений, щоб ніхто не потерпів матеріальної втрати та щоб українська громада в Америці була сильна й моральна. А цю інституцію є наш Український Народний Союз.

І ось тих усіх треба нам такі дістати до тої інституції, що є нам рідною, що їй завданням є дбати про те, щоб одержаний цент був добре забезпечений, щоб ніхто не потерпів матеріальної втрати та щоб українська громада в Америці була сильна й моральна. А цю інституцію є наш Український Народний Союз.

І ось тих усіх треба нам такі дістати до тої інституції, що є нам рідною, що їй завданням є дбати про те, щоб одержаний цент був добре забезпечений, щоб ніхто не потерпів матеріальної втрати та щоб українська громада в Америці була сильна й моральна. А цю інституцію є наш Український Народний Союз.

І ось тих усіх треба нам такі дістати до тої інституції, що є нам рідною, що їй завданням є дбати про те, щоб одержаний цент був добре забезпечений, щоб ніхто не потерпів матеріальної втрати та щоб українська громада в Америці була сильна й моральна. А цю інституцію є наш Український Народний Союз.

І ось тих усіх треба нам такі дістати до тої інституції, що є нам рідною, що їй завданням є дбати про те, щоб одержаний цент був добре забезпечений, щоб ніхто не потерпів матеріальної втрати та щоб українська громада в Америці була сильна й моральна. А цю інституцію є наш Український Народний Союз.

І ось тих усіх треба нам такі дістати до тої інституції, що є нам рідною, що їй завданням є дбати про те, щоб одержаний цент був добре забезпечений, щоб ніхто не потерпів матеріальної втрати та щоб українська громада в Америці була сильна й моральна. А цю інституцію є наш Український Народний Союз.

І ось тих усіх треба нам такі дістати до тої інституції, що є нам рідною, що їй завданням є дбати про те, щоб одержаний цент був добре забезпечений, щоб ніхто не потерпів матеріальної втрати та щоб українська громада в Америці була сильна й моральна. А цю інституцію є наш Український Народний Союз.

НАЦИСТИ ЗАХОПЛЮЮТЬ ДАНИЇ.

Национал-соціалістична партія, яка, хоч мала значну перевагу, але ділилася ще до певної міри владою з німецькою католицькою партією, тепер стала одиноким правлячим чинником в місті, розважвши цю другу. Цей поступок дехто вважає фактичною злукою з Німеччиною.

САМОГУБСТВО ПАРИ КОХАНЦІВ У ДРОГОВИЧІ.

Нічню на 29-го вересня стражники карного заведення на Гірці в Дрогобичі, Казимир Мілер, літ 35, зайшов у товаристві 29-літнього Бронислави Вишатицької до шинку „Вайніфельда на Гирівці (2 км. від Дрогобича). Тут провели вони довгий час, аж вкінці Мілер стріляв з револьверу до Вишатицької, а Вишатицька до Мілера. Вишатицька є тяжко рана, а Мілер згинув на місці. Мілер був женатий, а Вишатицька замужня. З залишених листів'ясно, що самогубство має любовне тло.

НЕ МИГ ПЕРЕЖИТИ СЛУЖБОВОЇ ДЕГРАДАЦІЇ.

Начальник поштового уряду в Тернополі, Едвард Пйотровський, одержав домінаційний декрет, що ним переносили його на нижче службове місце поштового контролера в Перемишлі. Начальник почти так дуже проїнявся своєю службовою деградацією, що рішив померти. Дня 28-го вересня рано мав від нього перебрати урядування Ю. Шаб. Пйотровський заявив новому начальникові, що віддасть йому печатки в 3-тій годині пополудні. Коли в 3-тій год., ні пізніше Пйотровський не явився, зачали шукати його. Врешті знайшли його ввечері в пивниці поштового уряду, але вже неживого. Він повісився на посторонку. Померлий залишив жінку й двоє дітей.

НАМАГАВСЯ ПЕРЕКУПИТИ УРЯДОВЦЯ.

В окружнім суді у Львові відбулася карна розправа проти купця І. Левера, обвинуваченого за намагане перекупство урядовця. Левер прийшов до Скарбової Палати 17-го березня і доручив одному урядовцеві 70 злотих з проханням, щоб зняв витяг з книг фірми Братів Левер. Урядовець гроші прийняв і разом з урядовою запискою передав їх дирекції. Левера засудили на 8 місяців в'язниці з завішенням на 4 роки та на гривню 500 злотих. Гроші, жертвовані урядовцеві, skonфіскували.

ГІМ УБИВ ДІВЧИНУ.

В селі Кривому, повіт Перемиський, Грім убив скрипу під деревом 15-літню Марію Бірак з Купна. Мати й брат її Степан, що стояли коло неї, легко поранені.

ЧОЛОВІК ПРОБИВ НОЖЕМ ЖІНКУ.

У Станіславіві Август Подкова пробив на смерть ножем свою жінку, 25-літню Катерину. По вбивстві вбивця утік, але його незабаром схопили й арештували. Причина вбивства — рідний непорозуміння.

КАЦАПІ ДЕМОРАЛІЗУЮТЬ ЛЕМКІВЩИНУ.

ЛЬВІВ. — На Лемківщині почала виходити нова москвофільська газета, п. з. „Карпатський Дзвон” з якої виходить, що її підтримує апостольська католицька адміністрація Лемківщини. В першому числі цієї газети видіє великий портрет апостольського католицького адміністратора о. Я. Медвецького, а також є багато фраз про „християнство”, про „воспитання молодого покоління в християнській культурі” і т. п. Та попри те все ця газетка серед багатьох рекомендованих книжок, серед яких більшість творять московські автори, рекомендує з московських також Горького і Достоевського, з французьких Золю, а з італійських Бокачіо. Твори трьох попередніх письменників з християнського боку дуже сумнівної вартості. Щодо Бокачіо, то він писав такі порнографічні і неморальні книжки, що їх виразно осудила церква. Католицька Церква поставила його книжки навіть на індекс. І тепер та нова, ніби-католицька газета, під покровом католицького адміністратора, поручає українській суспільності ці твори, які містять протиморальну і протихристиянську отруту.

НОВА ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ В ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА. — В неділю, 10 жовтня н. р., повсталася у Варшаві нова політична партія: „Стронництво Праці”. Вона повсталася з об'єднання двох інших партій: „Хісесціанської Демокрації” з „Народовою Партією Роботничою”. При тій нагоді учасники зїзду влаштували вулицями міста похід, пошуканий з парадом. На зїзді виголосив велику промову бувший президент Польщі, Войцеховський. Головою національної ради нової партії вибрано ген. Галера, а секретарем — Корфанто. На зїзді був теж відомий українкожер Станіслав Грабський. В тій партії важну роль відіграє також польське духовенство.

ДАЛЬШІ РОЗСТРИЛИ В СОВЕТАХ.

МОСКВА. — В Советах знов застрілили 6 осіб. Три застрілили в Узбекистані за приналежність до націоналістичної організації, створеної усуненим недавно членом місцевого узбекістанського уряду, Акмелем Ікромовом. Ті три застрілені нібито нішили засіви бавовни, виривали кущі та ушкоджували колективні діми. В Хабаровському застрілили трьох „саботажистів” за псування збіжжя. Кажуть теж, що совєтські власті зловили двох німецьких шпигунів, Цинбергера і Кляйна, над якими незабаром відбудеться воєнний суд.

СОВЕТИ ВИКЛИКУЮТЬ БУЧУ В КОМІТЕТІ НЕВТРУЧУВАННЯ.

ЛОНДОН. — У „комітеті неутручання в іспанській справі” повсталася знов буча. Її викликала большевицька делегація, яка не хоче погодитися на висилку „добровольців” з Іспанії за тим пляном, що його подала Англія; а також не хоче згодитися на призначення обома сторонами „воюючих прав”. Італія була за те, щоб плян, поданий Англією, вцілюсти перевести. Совети були гостро проти того. Во плян, поданий англієцями, був практичний і він провадив до умиротворення Європи понад голови Совєтів. А це, видно, не подобалося большевикам.

ГЕН. ФРАНКО ПЕРЕКИДАЄ СВОЄ ВІПСЬКО.

САН СЕБАСТІАН. — Штаб ген. Франка розпочав уже пересування своєї 100-тисячної армії з північно-західного фронту на схід. Ця армія тепер, по ліквідації астурийського фронту, стала вільною. На мадрідському фронті вже поволі розгортається боротьба. З приходом цієї армії розпочнеться загальний наступ на Мадрид і решту Іспанії. Валенсійський лівий уряд уже покидає свою теперішню столицю і перебирається до Барселони.

ПОБУТ ВІНДЗОРІВ У ГІТЛЕРА.

БЕРЛІН. — Князь і княгиня Віндзор, які тепер обіздять Німеччину в цілі студії над робітничо-мешканевим питанням, відвідали Гітлера і мали з ним двогодинну розмову. Та всетаки вони відчували, що Гітлер інакше трактує ті особи, що є королями, від тих, що колись були королями. Передвсім Гітлер не ввійшов на стачію їх повитати. Також не вислав ніякої почесної стежі. Що гірше, він заставив їх чекати на себе одну годину, заки їх прийняв у себе. Одним словом, обійшовся з ними не як з королівськими особами, тільки як із звичайними людьми, яких приймає що дня.

ЯПОНІЯ ЗАСТУПАЄ ЧОЛОВІКІВ ЖІНКАМИ.

ТОКІО. — Японська влада починає впроваджувати в поліційну службу жінок, на місце тих чоловіків, що пішли на війну. Вона стала на становищі, що „найсильніші до слабого пола” є всі такі сильніші від найслабших із сильного пола. Себто, сильні жінки є здоровіші від слабких чоловіків. В трамваєвій, кондукторській, шоферській та інших службах уже тепер працює багато японських жінок.

"SVOBODA" (LIBERTY)

FOUNDED 1899

Published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
41 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Jersey City, N. J.
on March 30, 1914 under the Act of March 3, 1879.

Post mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016.
4-0807.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДОРОЖНЕЧА

Останніми часами чуємо щораз більше голосів про зростаючі кошти життя. Зростають кошти життя властиво від самого початку Рузвельтової кампанії проти кризи, від самого початку „нового розділу“, однак в тих садах само розбудови праці було таким важним питанням, що питання коштів життя було другорядною справою. Тепер, як безробіття, принаймні в певних розмірах, полагожене, справа дорожнечі висувалася на перший план і домагається від громадянства розв'язки.

Найбільше протестів проти дорожнечі звертається проти дорожнього мяса. Маємо тут великі страйки різників. Маємо урядові розсліди цін. Маємо страйки господарів. Статистики Бюро Праці подають, що від вересня минулого року до вересня цього року ціни на різні роди мяса зросли пересічно на 25 процентів.

Ростуть теж ціни інших необхідних для життя товарів. Одиниця для чоловіків, жінок і дітей підійшла за рік у ціні на кілька процентів. Ціни на хатню обстановку піднялися майже на цілих 10 процентів.

Щоб знати, як з цією дорожньою боротися; треба передісім знати її причини. Щодо дорожнього мяса, то тут до певної міри без сумніву винуваті посухи 1934-го й 1936-го року, отже обставини, від людини незалежні. Фермери просто не могли виготовити всієї худоби й вислали її до різниць і на наступний рік дався чути брак худоби. Однак теперішнє дорожнє мяса вже цьому приписати не можна. Велику частину останнього дорожнього треба приписати спекуляції великих різниць. Уряд заповідає вже ступневе подешевіння мяса, але й уряд не може запевнити населення, що ціни спадуть до рівня 1936-го року.

Підбивання цін на однієї й хатню обстановку, може навіть безправного, є без сумніву впливовою жадобою наживи. Багато цін, які ми бачимо по склепах, були штучно встановлені останньої весни. Уряд і громадянство дозволили підприємцям робити, що їм подобалося. За останнього пів року ціни на сирівці, під впливом англійських зброєнь, підскачили поважно вгору. Зросла й заплати робітників, принаймні зорганізованих. Зачали підноситися ціни уділів і бондів. Здавалося, що приходить „бум“. Хто в таких часах буде оглядатися на дорожнє однієї?

Та прийшли тепер часи, що громадянство почало проти дорожнечі підносити протести. Звісно, в першу чергу закликають уряд порадишити щось на неї. Однак уряд при нинішньому стані законодавства не може багато зробити. Може розслідувати деякі зрости цін, розкрити публічно їх причини, а тимсамим заставити публічною опінією їх зредувати. Суди можуть уневажнити безправні змови на підвищу цін. Але цього всього ще мало, поки громадянство само не візьметься до боротьби проти дорожнечі дорогою самоїні кооперації.

БАТУА

У глибині Африки. — Відкриття Ківу-озера 1898-го року. — Найменше ловецьке племя.

На берегах озера Ківу на острові Кігію та на сусідніх плодovitих і багатих землях живуть мурина батута, найменше ловецьке племя Африки. На середині 50 миль широкого та 100 миль довгого озера лежить острів Кігію, дуже лісистий та багатий у всяку звірину, головню антилопи. Мурина батута дуже добрі ловці, а їх рільничі праці обмежуються до садження тютюну.

Озеро Ківу відкрито найпізніше з усіх озер Африки. Щойно 1894. року відкрив його німець граф Гецен при нагоді по дорожній по Африці. Околиця озера Ківу належить до найздоровіших частин середньої Африки, бо там нема мочарів, а повітря чисте та свіже. Завдяки підсонню — пересічна температура дохо-

дить до 20 ступнів Цельсія — а також завдяки плодovitості та красі ці околиці найкраще надаються для колонізації європейців. Береги доволі стрімкі, подекуди зовсім простопадні до озера. Ріка Русісі лучить озеро Ківу з озером Танганьїка. Ця ріка дуже багата в риби, а крокодилів там узагалі нема.

Мурина батута живуть у малих хатинках. Коли на такого мурина дивитися здалека при роботі, можна подумати, що то шимпанз. Тому інші племена середньої Африки кажуть, що мурина-батута, як стріле шимпанза, простягає руку, а чотириножець її широко стискає. Колиж мурина того не вчинить, малпа вважає це образою, б'ється за ним та часто вибе його тяжко. Іншими словами: ті мурина вважаються прямими своїми шимпанзів, з якими живуть у добрій згоді. Це повір'я підкріплює ще й

АНГЛІСЬКИЙ ПРО „ПРАВДИВУ РОСІЮ“

Перед нами четверте число „The Contemporary Russia“, політичного картальника, що виходить у Лондоні під редакцією відомого англійського журналіста Ланселота Лотона. В цьому числі є стаття самого Лотона під заг. „Трагедія Тухачевського“, в якій знаходимо знамениту характеристику московської душі. Лотон наводить довший діалог між розстріленим недавно червоним маршалом Тухачевським і молодим французом, Ферваком, з яким Тухачевський сидів у німецькій полоні в часі світової війни. Важко переповідати цілий цей діалог; та всетаки не зашкодить подати бодай короткі уривки.

Християнство, чи поганство.

На питання, чи росіяни є релігійні люди, Тухачевський відповів: „Ми, росіяни, є релігійні, але в тому розумінні, що не маємо ніякої релігії. Я не є християнин. Я навіть ненавиджу св. Володимира, який приніс християнство до Росії і в той спосіб віддав її під вплив західної цивілізації. Це булоб краще для нас, якби ми були заховавши своє поганство, своє варварство. Але вони повернулися. Я переконаний, що св. Володимир наразив нас на втрату кількох віків“.

„Варвари в самих основах“.

На це сказав Фервак: „Коли вам не подобається св. Володимир, то ви мусите тимбільше ненавидіти Петра Великого, бож це він зєвропеїзував нас“. Тухачевський зробив нестерпеливий рух і відповів: „Ви не розумієте, Петра. Він був гігантський варвар, такий, якого нам тепер потрібно. Вам здається, що він хотів перемістити Петербург на Версаль і причепити нам вашу культуру. Ні, він тільки хотів вивести від Заходу секрет його сили, щоб міг тим сильніше закріпити варварство. Я вірю, що конституційний режим був би кінцем для Росії. Ми потребуємо деспота. Ми є варвари в самих основах. Чи ви можете уявити собі наших мужиків як голосуючих? Що за глупота!“ Читаючи книжку про панславизм, Тухачевський нагло зірвався і почав викрикувати: „Так воно і є, але ви цього не розумієте. Хіба це зробити ріжницю, чи ми осягнемо свою ціль шляхом пропаганди, чи шляхом зброї? Вона буде осягнена; це найголовніше. Ціль Росії в теперіш-

те, що батута ніколи не вбивають, а тим більше не їдять мяса шимпанзів чи горилів. Тому то племена інших околиць уважають образою, коли їх хто вважає муринами батута“.

Ті карлики батута зовсім голі. Вони мають очі мідялового кольору, густі (головно в дітей) вгору звинені брови, грубі уста та великі ніздрі. Вони дуже зручні та просто-помістєцьки роблять стріли. Прицілюються з лука зігнувшись, а при тому послугуються руками, ногами, а часом і зубами. Крім того вони наче малпи пнуться по деревах, де зачаються на звірину.

Підчас великих ловів у пралісах ті карлики ховаються у дупла столітніх дерев. То тут то там вдається їм убити якого слона і то так, що його зовсім оточують і засиплять стрілами. Найсміливіших із них тоді списують пробє словів. Коли слонові вдається вирватись від нападливих карликів, він потратує кож-

но хвилину мусить заклопотатися в тому: знищити все, що але і замиряюче в штуді, всі перестарілі ідеї, а враз з ними всю мораль старої культури“.

Що таке честь?

Фервак: „Алеж є така річ, що зветься честю“.

„Так, честь є“, відповів Тухачевський, знизуючи плечима, „але коли на перекир Керенському Ленін захоче увільнити Росію зо старих пересудів і відєвропеїзувати її, я піду за ним. Бо лиш одна річ є потрібна: змести все до самих основ і свідомо кинути нас в обійми варварства. Всі джерела сили будуть тоді відчинені для нас. При допомозі марксистської формули і ваших демократичних фраз буде можливо двигнути цілий світ!“

Тухачевський — московський тип.

Про цей діалог Лотон робить таку замітку: „Багато говорилось, деколи нерозумно, про таємницю Росії. Коли ми хочемо поважно зрозуміти Росію, то мусимо студіювати кар'єру Тухачевського. Тухачевський був репрезентативний московський тип. Силою своєї геніальності він виявив, те, що лежить невисказане в багатьох московських душах“.

Достоевський про Росію і москалів.

Далі Лотон наводить фільософічні витяги з повістей одного з найбільших російських письменників, Достоевського, писаних пів віку тому, як доказ, що і цей московський геній мав усі зародки московського варварства й ненависті до європейської цивілізації. „Європа є над берегом руїни; її суспільний устрій є заражений і зігнилий; її інституції валіються. Але Росія також клопнється до упадку. В Росії європейська цивілізація ніколи не існувала, ані не існував націоналізм“ — це провідні думки Достоевського. Його повість „Беси“ представляє Росію як опутану чортами, з рабами, огидними заразами і брудом, що нагромадилися впродовж віків. „Чорти самі напрошуються, щоб вступити у свиню“, пише Достоевський. „І ми кинемося вниз, виючи й бісеніючи, зо скали в море і потопимося; і добре так, бо це є все те, на що ми здатні“, пише Достоевський, навізуючи це до євангельського оповідання про злих дуків, що ввійшли у свині.

ного хто з них наче вирка або малпа не врятується на дерево. Полують ті карлики на слонів не задля мяса, лише задля слонових зубів. Бо слонова кість це у них товар заміни, головню для закупна жінок.

Також племя вампуті на східному побережі озера Едварда і племя дакос над озером Стефаніє є карликовате, однак батута це найбільш знане і найсміливіше племя пігмеїв. Вони деспоти страшних мовчазних пралісів. Найнебезпечніші вороги мурина батута є великі муравлі, що є необмеженими господарями підрівникових лісів. Щоби забезпечитись від їх смертоносних нападів, батута довкола своїх „хат“ запалюють вогонь і так унеможливають муравлям дістатися до їх мешкання.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

Герої повістей Достоевського переконані, що руїна Європи й підняття Росії прийдуть зо світової революції, започаткованої в Росії. Росія стане потчком всесвітньої революції тому, що вона не має нічого до страчення. Верховенський у „Бесах“ вичислює сили, які стоять по їх стороні: „Я переписав їх усіх!“ — говорить він, „Учитель, який сміється з Бога враз з дітьми вже від коліски, є по нашій стороні; адвокат, що обороняє освіченого душогуба, що є культурний від своїх жертв і тому не може здержитися від того, щоб задля гроша їх не замордувати, — є теж по нашому боці; шкільний хлопчик, що замордував селянина, так собі для самого зворушення, теж наш; прокуратор, який тремтить на гаду, що йому закіниться брак поступовості, — наш; і серед урядовців та письменників ми, маємо багатьох, багатьох, та вони про це не знають... Чи ти знаєш, скільки ми наловимо душ ось такими малими, вже готовими, ідеями? Та тепер треба нам виховати одно або два покоління в злочині; треба захоплюючих злочинів, які перемілиб людину в обридливую жорстоку, самолюбну гадуку! Ось це є те, чого нам потрібно. Ми проголосимо знищення. Ми запалимо пожежі. Ми створимо легенди. Кожна нічнемна група прийде до нас. А з тих груп я виберу одиниць: такі бистрі, що вони не злякаються стріляти інших, і будуть уважати це честю. Ось так

повстане великий переворот. Такий переворот повстане, якого ще не бачив світ. Росію опанує темнота, а земля буде плакати за своїми старими богами“.

Щоб це осягнути, характер Достоевського дозволяють мордувати, підпалювати, красти, грабити, брехати, доносити. Один з його характерів (в „Бесах“) говорить про Шігалова, що пропонує завести шпигунську систему, таке:

Кожний член суспільності шпигує інших і його обов'язком є доносити на інших. Кожний належить до всіх, а всі до кожного. Всі є рабами і всі рівні в рабстві. Рівень освіти, науки і талантів мусить бути обнижений; бо ці річі є пожадані тільки для великих інтелектів, а вони, себто-інтелекти, є непотрібні. Великі інтелекти не можуть бути деспотами і вони все робили більше зла ніж добра. Вони в будучині будуть вигнані, або застрілені. Слов'яни мусять мати начальників, цілковите підчинення, цілковиту втрату індивідуальності; але раз на рік Шігалов дозволить їм на велике потрясіння і вони зачнуть нагло один одного їсти, до певних меж, так собі, просто для відвернення нудьги“.

Навівши вище згадане, Лотон кінчить свою статтю ось таким висновком:

„Росія все вигривала хробаків та деспотів і нині вона продовжує те саме. Нещаслив серед них є ті росіяни, що не належать ні до одної з тих категорій, які є європейцями“.

ЩО ПИШУТЬ ПРО ПРОПАМ'ЯТНУ КНИГУ У. Н. СОЮЗУ

ПЕРЕДАЙТЕ СЛОВА ТЕПЛОЇ ПОДЯКИ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗОВІ І СПІВПРАЦІВНИКАМ ТОЇ ПРОПАМ'ЯТНОЇ КНИГИ У. Н. СОЮЗУ, ЯКУ ВИ ЗВОЛИЛИ ЛАСКАВО МЕНІ НАДІСЛАТИ. ЗАПЕВНЯЮ ВАС, ЩО БУДУ ЧАСТО ПОКОРИСТОВУВАТИСЯ ЦЕЮ КНИГОЮ У МОЇХ НАУКОВИХ ПРАЦІ.

АРТУР П. КОЛМЕН,
Професор Колумбійського
Університету.

У БОРОТБІ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ

Азербейджан — країна багата, зокрема його північна (совєтсько-кавказька) частина, що під оглядом продукції нафти займає одно з перших у світі місць.

У минулому азербейджанці не раз змагалися за незалежність, але не встигли об'єднатися в одну державу. На початку минулого століття, коли рука московського імперіалізму сягнула по Кавказ, Азербейджан ділився на кілька дрібних ханатів, що підлягали Персії. Ця остання після програної війни 1813 р. відступила північну, низинну частину країни Росії, яка зрештою чимало крові пролила, заки здобула один по другому азербейджанські ханати.

Руйна.

Під кінець минулого століття азербейджанці перейшли процес національного відродження, що проявилось головню на релігійній площині. Як найсвідоміший з мусульманських народів Росії, азербейджанці працювали над тим, щоб об'єднати всіх одновірців в один сильний табір та спільно вибороти собі політичні права.

Підчас світової війни москалі відносились до азербейджанців, як до народу похоронення і віроісповіданням спорідненого з турками, з недовіря. Ще гірші часи прийшли, коли Росія, опанована

революцією, покинула Антанта. Маси здемобілізованого московського воїнства, здемобілізовані й озвірілі, мов лявіна, просунулися по азербейджанській землі, грабуючи села, положені здвож залізниць і гостинців, та вирізуючи по дорожній мирне населення. Неодню цвітуче село й місто замінилось тоді на сумне згарище і цвинтариче.

Баку.

Довший час азербейджанцям важко було організувати державну владу, яка охороняла населення від нападів, а то з огляду на події у столиці Баку. Як великий промисловий осередок (копальні нафти), це місто мало різне населення, з поважним відсотком вірменів, здебільша об'єднаних у національній партії „дашнаків“, та москалів, що в більшості належали до комуністичної партії. При вірменській підтримці більшовики захопили у березні 1918 р. Баку. Під їхнім володінням вірмени вирізали тисячі безборонного мусульманського населення.

Баку стало базою большевизму, що відіграв постановив заволотити цілим закавказ'ям. Большевицько-вірменська армія вирушила на захід, але по дорожній стрінула опір. У міжчасі азербейджанські національні елементи після бакінського погрому зібрались у місті Ганджі, недалеко грузин-

ського кордону, і взялись організувати азербейджанську армію в порозумінні з урядом закавказької федерації. Коли у травні 1918 р. закавказька федерація розпалась, у Ганджі повстав азербейджанський уряд, який проголосив незалежну азербейджанську республіку.

Будівництво держави.

З турецькою підмогою азербейджанці здобули Баку. Покінчилися сумні часи неволі й анархії; азербейджанський народ-живив вільним життям. Приходилося боротись із різними труднощами і перешкодами, з московськими інтригами, з нестачею вишколених урядових і військових кадр, та всетаки азербейджанці зуміли збудувати державу, і то навіть дуже поступову: Азербейджан був першою мусульманською державою, де жінки мали повні громадянські права. Меншинна політика азербейджанського уряду була дуже ліберальна: до українців ставився він з великою симпатією, до москалів — з повною лояльністю. Від усіх інших держав, утворених після розпаду російської імперії, ріжнися Азербейджан переважно консервативних елементів. В азербейджанському парламенті безоглядну більшість мала націоналістична мусульманська партія, яка донині займає передове місце в азербейджанському визвольному русі.

Револьта.

Зо своїми сусідами, за винятком Вірменії, жила азербейджанська республіка у добрих взаєминах. Вона помагала північно-кавказьким верхівницям боротись проти московського наїзду, з Грузією заклучила оборонний альянс. Лише на азербейджансько-вірменській границі, що проходить через національну мозаїку, воєнний стан майже не вигасав. Ця ворожнеча принесла сумні наслідки. Коли вся азербейджанська армія була на вірменському кордоні, більшовики нанадійно напали вночі на Азербейджан, рівночасно в Баку вибухла революція місцевих москалів-комуністів. Влада попала в большевицькі руки, більша частина членів азербейджанського уряду пішла „под стеньку“.

Неволя.

До цього сумного кінця незалежного Азербейджану приложила руку Туреччина. Воюючи проти Греції, турецький республіканський уряд шукав підтримки совєтської Росії. Щоб мати з нею спільний кордон, він погодився на большевицький Азербейджан, державу братнього по крові й по віроісповіданню народу. Ця подія охолодила взаємини між турками й азербейджанцями, які тепер закинули турецькофільську орієнтацію і змагаються до незалежності спільним фронтом з іншими поневоленими большевиками народами. Зокрема ввійшли вони в дуже тісні взаємини з грузинцями й північно-кавказькими верхівницями, заклучаючи з ними на еміграції пакт кавказької конфедерації. („Наш Пралоп“).

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

П. Ш., Пітсфілд, Масс. — Посол Дейвіс є валійцем, а валійці це нащадки старого кельтського населення Англії. Вони заселяють країну Валію, що зветься по англійськи „Вейлс“, а її мешканців „велшами“. Валія була колись самостійною. Мова валійців дуже старинна. Вона у давніх часах мало що не загинула в боротьбі з англійською. Але тепер може свобідно розвиватись. Валійською мовою пишуть тепер не тільки літературні, але й наукові твори.

КАСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ЗА ВЕРЕСЕНЬ 1937 РОКУ

ПРИХІД:				РОЗХІД:				ЗІСТАВЛЕННЯ:				МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ				Виплати з фонду адміністраційного:						
Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив			
1.	346.18	166.	53.55	333.	124.42	365.	97.04	Виплати помертвих заповідей по бл. п.:	333.	124.42	365.	97.04	Готівка з кінцем серпня 1937 р. осталося	222.	31.30	304.	50	Готівка з кінцем серпня 1937 р. осталося	222.	31.30	304.	50
2.	229.93	167.	88.38	336.	32.04	367.	325.76	10. Цирков Еміль	334.	218.99	366.	19.37	Прихід за вересень	227.	1.67	307.	70	Свобода за Укр. Тижневик	227.	1.67	307.	70
3.	109.09	168.	220.01	337.	29.02	369.	223.70	41. Рагуля Параска	337.	29.02	369.	223.70	Разом	228.	2.95	308.	1.35	Видатки поштові	228.	2.95	308.	1.35
4.	83.29	170.	173.19	338.	295.08	370.	21.26	137. Любач Стефан	338.	295.08	370.	21.26	Розхід за вересень	229.	10.65	309.	1.33	Соціальне забезпечення ро-бітників	229.	10.65	309.	1.33
5.	210.70	171.	53.35	339.	105.87	371.	189.60	142. Радияк Стефан	339.	105.87	371.	189.60	Готівка з кінцем вересня 1937 р. осталося	230.	14.85	310.	2.25	Разом	230.	14.85	310.	2.25
6.	34.32	172.	43.63	340.	124.68	372.	35.52	161. Настя Іван	340.	124.68	372.	35.52	БІЛАНС.	231.	6.52	311.	1.15	БІЛАНС.	231.	6.52	311.	1.15
7.	223.22	173.	88.92	342.	182.99	373.	40.28	193. Гналь Марія	342.	182.99	373.	40.28	Стан чинний:	232.	5.20	312.	4.73	Стан чинний:	232.	5.20	312.	4.73
8.	209.80	174.	25.24	343.	19.18	374.	43.14	218. Когут Йосиф	343.	19.18	374.	43.14	Готівка	233.	5.80	313.	1.58	Готівка	233.	5.80	313.	1.58
9.	214.59	175.	150.86	344.	105.55	375.	100.67	254. Вовк Михайло	344.	105.55	375.	100.67	Морсіджі	234.	15.05	314.	8.78	Морсіджі	234.	15.05	314.	8.78
10.	198.90	177.	102.24	347.	124.68	377.	17.36	263. Базалюк Дмитро	347.	124.68	377.	17.36	Бонди	235.	1.58	315.	2.25	Бонди	235.	1.58	315.	2.25
11.	97.73	178.	246.29	349.	60.89	378.	25.53	266. Рекуник Семен	349.	60.89	378.	25.53	Дім У. Н. Союзу	236.	5.40	316.	7.42	Дім У. Н. Союзу	236.	5.40	316.	7.42
12.	140.36	179.	32.83	350.	115.79	379.	75.38	371. Кравчук Михайло	350.	115.79	379.	75.38	Позички членам	237.	21.60	317.	3.38	Позички членам	237.	21.60	317.	3.38
13.	72.04	180.	181.78	351.	47.36	381.	29.80	Виплати сирітських частей по бл. п.:	351.	47.36	381.	29.80	Разом	238.	4.05	318.	7.42	Разом	238.	4.05	318.	7.42
14.	14.28	181.	119.78	352.	84.89	382.	40.72	51. Савчик Стефан	352.	84.89	382.	40.72	Готівка з кінцем вересня 1937 р. осталося	239.	1.58	319.	1.58	Готівка з кінцем вересня 1937 р. осталося	239.	1.58	319.	1.58
15.	25.50	182.	195.36	353.	25.76	383.	173.93	179. Стефаніос Йосиф	353.	25.76	383.	173.93	Морсіджі	240.	11.43	320.	5.40	Морсіджі	240.	11.43	320.	5.40
16.	81.42	183.	103.36	354.	17.33	384.	40.87	208. Малік Стефанія	354.	17.33	384.	40.87	Бонди	241.	11.15	321.	1.58	Бонди	241.	11.15	321.	1.58
17.	34.09	184.	12.57	355.	64.62	385.	255.07	248. Прийма Текля	355.	64.62	385.	255.07	Реальності	242.	11.15	322.	1.58	Реальності	242.	11.15	322.	1.58
18.	127.23	185.	82.90	356.	68.45	386.	173.04	276. Шведюк Анна	356.	82.90	386.	173.04	Дім У. Н. Союзу	243.	11.15	323.	1.58	Дім У. Н. Союзу	243.	11.15	323.	1.58
19.	10.51	187.	37.90	357.	60.52	387.	85.36	292. Козіцький Іван	357.	60.52	387.	85.36	Позички членам	244.	11.15	324.	1.58	Позички членам	244.	11.15	324.	1.58
20.	186.63	188.	55.38	358.	68.45	388.	173.04	Виплати з фонду помертвого:	358.	55.38	388.	173.04	Разом	245.	11.15	325.	1.58	Разом	245.	11.15	325.	1.58
21.	133.91	189.	16.38	359.	92.73	390.	85.36	О. Архипенко, друга рота за тир. Володимир Великий	359.	16.38	390.	85.36	Готівка з кінцем вересня 1937 р. осталося	246.	11.15	326.	1.58	Готівка з кінцем вересня 1937 р. осталося	246.	11.15	326.	1.58
22.	62.56	190.	34.58	360.	14.29	392.	24.01	т. Українського Городу в Київани, Отаво	360.	34.58	392.	24.01	Морсіджі	247.	11.15	327.	1.58	Морсіджі	247.	11.15	327.	1.58
23.	42.85	191.	133.56	361.	2,269.54	396.	104.22	Виплати з фонду помертвого:	361.	133.56	396.	104.22	Бонди	248.	11.15	328.	1.58	Бонди	248.	11.15	328.	1.58
24.	90.58	192.	126.29	362.	70.06	400.	82.87	О. Архипенко, друга рота за тир. Володимир Великий	362.	126.29	400.	82.87	Реальності	249.	11.15	329.	1.58	Реальності	249.	11.15	329.	1.58
25.	37.35	194.	38.53	363.	103.60	401.	45.61	т. Українського Городу в Київани, Отаво	363.	38.53	401.	45.61	Дім У. Н. Союзу	250.	11.15	330.	1.58	Дім У. Н. Союзу	250.	11.15	330.	1.58
26.	113.25	197.	38.12	364.	423.57	401.	45.61	Виплати з фонду помертвого:	364.	38.12	401.	45.61	Позички членам	251.	11.15	331.	1.58	Позички членам	251.	11.15	331.	1.58
27.	155.03	199.	32.02	362.	70.06	400.	82.87	О. Архипенко, друга рота за тир. Володимир Великий	362.	32.02	400.	82.87	Разом	252.	11.15	332.	1.58	Разом	252.	11.15	332.	1.58
28.	74.28	200.	163.25	365.	12.57	384.	40.87	т. Українського Городу в Київани, Отаво	365.	163.25	384.	40.87	Готівка з кінцем вересня 1937 р. осталося	253.	11.15	333.	1.58	Готівка з кінцем вересня 1937 р. осталося	253.	11.15	333.	1.58
29.	167.34	201.	41.99	366.	19.37	372.	35.52	Виплати з фонду помертвого:	366.	41.99	372.	35.52	Морсіджі	254.	11.15	334.	1.58	Морсіджі	254.	11.15	334.	1.58
30.	35.58	202.	37.94	367.	23.70	373.	40.28	О. Архипенко, друга рота за тир. Володимир Великий	367.	37.94	373.	40.28	Бонди	255.	11.15	335.	1.58	Бонди	255.	11.15	335.	1.58
31.	99.99	203.	34.93	368.	14.29	392.	24.01	т. Українського Городу в Київани, Отаво	368.	34.93	392.	24.01	Реальності	256.	11.15	336.	1.58	Реальності	256.	11.15	336.	1.58
32.	37.65	204.	64.93	369.	2.42	390.	85.36	Виплати з фонду помертвого:	369.	64.93	390.	85.36	Дім У. Н. Союзу	257.	11.15	337.	1.58	Дім У. Н. Союзу	257.	11.15	337.	1.58
33.	65.40	205.	22.66	370.	21.26	374.	43.14	О. Архипенко, друга рота за тир. Володимир Великий	370.	22.66	374.	43.14	Позички членам	258.	11.15	338.	1.58	Позички членам	258.	11.15	338.	1.58
34.	137.72	206.	543.28	371.	1.83	24.12		т. Українського Городу в Київани, Отаво	371.	543.28	24.12		Разом	259.	11.15	339.	1.58	Разом	259.	11.15	339.	1.58
35.	105.38	207.	76.77	372.	8.57	2.68		Виплати з фонду помертвого:	372.	76.77	2.68		Готівка з кінцем вересня 1937 р. осталося	260.	11.15	340.	1.58	Готівка з кінцем вересня 1937 р. осталося	260.	11.15	340.	1.58
36.	237.67	208.	30.78	373.	1.83	18.25		О. Архипенко, друга рота за тир. Володимир Великий	373.	30.78	18.25		Морсіджі	261.	11.15	341.	1.58	Морсіджі	261.	11.15	341.	1.58
37.	124.71	209.	79.12	374.	3.17	3.08		т. Українського Городу в Київани, Отаво	374.	79.12	3.08		Бонди	262.	11.15	342.	1.58	Бонди	262.	11.15	342.	1.58
38.	23.36	210.	55.87	375.	31.07	7.31		Виплати з фонду помертвого:	375.	55.87	7.31		Реальності	263.	11.15	343.	1.58	Реальності	263.	11.15	343.	1.58
39.	27.74	211.	187.07	376.	11.32	262. 7.31		О. Архипенко, друга рота за тир. Володимир Великий	376.	187.07	262. 7.31		Дім У. Н. Союзу	264.	11.15	344.	1.58	Дім У. Н. Союзу	264.	11.15	344.	1.58
40.	172.28	212.	70.24	377.	17.36	274. 1.49		т. Українського Городу в Київани, Отаво	377.	70.24	274. 1.49		Позички членам	265.	11.15	345.	1.58	Позички членам	265.	11.15		

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ ЗА ВЕРЕСЕНЬ 1937 РОКУ

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 7. Рещетар Стефан.
В. 8. Федьків Ірина, Рева Іван, Мандзір Марія, Лушів Андрій.
В. 9. Демянович Олена.
В. 25. Вагнер Анастазія, Вагнер Марцел.
В. 28. Москолик Зофія.
В. 37. Гнатюк Анна.
В. 42. Федоров Марія.
В. 59. Кушляк Ірина.
В. 63. Ореські Іван, Ореські Франко.
В. 67. Мерешак Віра.
В. 68. Скапий Михайло.
В. 69. Шпентук Михайло.
В. 83. Галдун Володимир.
В. 85. Пестрак Іосиф.
В. 91. Павлишин Михайло, Шпук Катерина, Павлиш Ольга, Караман Геня, Косік Володимир, Возничак Геня, Баховський Станіслав, Думич Ольга.
В. 99. Зінковський Василь.
В. 102. Катинський Іосиф, Смолило Марія, Карпинський Нікола.
В. 123. Іванців Григорій, Гусениця Олена, Шкварік Михайло.
В. 130. Жук Михайло.
В. 132. Дудик Анна.
В. 142. Маройка Іван.
В. 143. Рело Маня, Рело Анна, Рело Нікола.
В. 147. Горбалевиц Володимир, Цегліш Михайло.
В. 151. Вагнер Катерина.
В. 155. Заліська Антія, Бардаль Стефан.
В. 160. Іванців Ольга.
В. 166. Стецько Володимир.
В. 180. Ільчичин Анна.
В. 186. Новий Ела.
В. 191. Онісєвський Нікола.
В. 196. Костюк Дмитро.
В. 198. Кузнецов Варвара.
В. 200. Великанович Євген.
В. 204. Різник Володимир, Добровольський Лей.
В. 210. Франко Катерина.
В. 218. Вітшинська Олена.
В. 221. Баран Михайло Кобель, Грош Павло, Грош Марія.
В. 234. Сапса Розалія.
В. 237. Матковський Павло.
В. 238. Кутний Анна.
В. 247. Гураль Григорій.
В. 248. Вітшинський Василь.
В. 276. Кухарська Розалія, Карачок Александрія.
В. 279. Самборський Іосиф.
В. 282. Кіт Елохія.
В. 283. Яська Михайло.
В. 288. Копчук Володимир.
В. 292. Машаков Іван, Токар Володимир, Болдир Іван.
В. 320. Семенков Іосиф, Байда Анна.
В. 324. Рутецька Вікторія.
В. 334. Юрчишин Михайло.
В. 340. Процько Михайло, Мосій Агнеша.
В. 342. Кармазін Володимир.
В. 345. Семотюк Іван.
В. 361. Мотюк Анна, Кія Михайло, Мотюк Дмитро, Скородинська Марія, Біацький Стефан Д., Скоцько Дмитро, Гудей Нікола.
В. 363. Подскальня Юлія.
В. 379. Федінський Максим.
В. 385. Раковський Нікола.
В. 396. Квятко Станіслав.
В. 401. Ямакін Марія, Кренцігло-ва Павло.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Козак Володимир, Войтович Володимир, Машевський Михайло, Войтович Марія, Тирлич Нестор, Козак Іван, Козак Анастазія.
В. 6. Мигаль Анна.
В. 7. Кот Михайло.
В. 9. Гевчук Павло, Вербицький Михайло.
В. 10. Хвалік Семен.
В. 20. Годак Нікола, Годак Анна, Годак Марія, Годак Іосиф.
В. 24. Мичковський Кароль.
В. 25. Машевський Володимир А., Гела Теодор, Машевський Петро, Машевська Віра Л., Машевська Анна.
В. 31. Липчак Катерина, Скрипковський Іван, Скрипковська Анна.
В. 48. Вуканович Стефан.
В. 75. Нагорняк Іван, Нагорняк Марія.
В. 78. Ваврашко Антія, Шайнак Михайло, Стерник Іван, Молочина Петро, Машевський Станіслав, Мачин Михайло, Косинський Михайло, Якововський Іван, Хоровська Марія, Біас Іван, Тимчишин Марія, Зате Іван, Вайснуч Антія, Ваврашко Целія.
В. 82. Ільків Василь, Саміло Григорій.
В. 86. Пашук Михайло.
В. 98. Куріш Гарасим.
В. 102. Савура Михайло, Угрин Анастія.
В. 127. Цопик Володимир.
В. 130. Тимчук Ольга, Тимців Лікерія, Палега Іосиф, Палега Іван.
В. 131. Доманчук Іосиф.
В. 133. Шатинський Теодор.
В. 135. Зіт Теодор, Зіт Стефан, Лазорини Лука.
В. 136. Галдун Анна.
В. 146. Снігур Дмитро.
В. 147. Павлуш Тома, Стельма Стефан.
В. 154. Бішчя Ева.
В. 159. Сива Григорій.
В. 177. Шевчук Анастазія.
В. 193. Малишевська Марія.
В. 201. Лушів Анна.
В. 218. Сокиль Стефан.
В. 219. Корда Михайло, Вітшин Михайло.
В. 229. Савкулич Теодор, Савкулич Стефан, Савкулич Марія, Савкулич Ева, Савкулич Михайло, Савкулич Григорій.
В. 231. Грудза Теодор.
В. 238. Горуш Нікола.
В. 241. Барилук Марія, Барилук Володимир.
В. 245. Скоропад Марія.
В. 276. Машорак Адам.
В. 285. Машинський Михайло.
В. 292. Годак Семен.
В. 330. Кіндзера Михайло, Кошуба Іосиф.
В. 307. Церковний Андрій.
В. 319. Машин Анна, Головач Дмитро, Пашів Василь.
В. 324. Граб Марія.
В. 352. Ковалік Іосиф, Ковалік Петро.
В. 365. Гулик Марія, Гулик Іван, Малик Анна, Малик Стефан, Мичак Косік, Мичак Марія, Ралавий Федор.
В. 370. Брезинський Михайло, Дикун Стефан, Стасюк Кароль.
В. 375. Крутий Стефан.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 11. Смолий Михайло, Смолий Василь, Гладко Михайло.
В. 100. Драбик Андрій.
В. 102. Чайковська Анна.
В. 130. Скібинський Михайло, Скібинська Марія, Улич Марія, Скібинська Мирослава.
В. 171. Левуш Настя, Максимович Оларка Т.
В. 183. Перій Марія, Гіза Григорій, Петрик Володимир.
В. 252. Семочко Григорій.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛАС:

В. 180. Кухар Стефан, Кухар Ефрозія.
В. 183. Лавринен Ірина.
В. 204. Когут Анеля.
В. 361. Зварич Володимир, Петрик Євген.

ЧЛЕНИ ПЕРЕНЕСЕНІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 363. 1 член.
В. 370. 1 член.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНИ:

В. 1. Гігович Іосифа, Федак Нестір, Цап Іосиф, Цап Анна, Раповий Володимир, Хруш Лука, Тарас Михайло.
В. 7. Кріл Антія.
В. 9. Ващук Мартин, Ващута Василь, Яковська Анна, Яковський Іосиф, Кормаш Текля, Кормаш Нікола.
В. 10. Погода Марія, Завідняк Милько, Марія Володимир, Погода Іван.
В. 22. Чорномас Мирослав, Харков Володимир.
В. 31. Томко Катерина, Палик Іван.
В. 39. Матковський Іосиф, Мей Якія.
В. 42. Припхан Михайло, Мішанський Стефан.
В. 43. Новіцький Мітрофим, Бабей Агафія, Соя Анна.
В. 50. Козопас Анна.
В. 52. Приступка Мирослав.
В. 55. Станкевич Іосиф.
В. 56. Канюк Мирослав, Ясків Марія.
В. 57. Вертепна Катерина.
В. 62. Семкович Петро.
В. 63. Шелечук Ольга.
В. 74. Шевчук Стефан, Геча Іван.
В. 76. Гузар Михайло.
В. 80. Маман Петро, Будник Зофія, Кобіта Нікола, Кобіта Марія.
В. 94. Баворовська Стефанія.
В. 95. Ворута Антія, Ворута Юрій, Кріл Настя, Кріл Василь.
В. 96. Товаришівська Марія.
В. 99. Залеський Михайло.
В. 102. Цап Розалія, Стадник Теодор.
В. 104. Терепенко Стефан.
В. 105. Мричко Василь, Шейка Василь.
В. 106. Васильчів Олена К., Гуліч Нікола, Гуліч Марія.
В. 109. Кендзя Олена.
В. 112. Стельмашек Тесій, Смит Марія.
В. 113. Пігула Михайло.
В. 123. Бриндзя Іван, Драган Дмитро.
В. 124. Мелета Марія, Білоус Петро.
В. 130. Шолок Катерина, Сірко Теодор.
В. 132. Гордічук Марія.
В. 136. Качмар Стефан.
В. 141. Гуцула Стефанія, Якіма Марія.
В. 142. Родзинка Катерина.
В. 144. Ростацька Кароліна.
В. 152. Клімів Андрій.
В. 161. Котинкевич Іван, Лесак Юрій.
В. 168. Базан Дмитро, Цимбалістий Іосиф, Лопушанська Милька, Паньків Ольга.
В. 170. Попик Катерина.
В. 171. Гіа Зофія.
В. 193. Дзюрняк Марія.
В. 204. Котлярник Михайло, Мельник Зофія, Атаманец Стефан, Кріпін Агафія, Ратій Лука, Ратій Юлія, Тесен Теодор.
В. 207. Цимкович Теодор.
В. 217. Ганчак Юлія, Ганушак Нікола, Волік Катерина.
В. 219. Доросенко Іван, Атаманец Іван, Стахура Гавриль.
В. 220. Томащевський Іван, Дмитраш Іван.
В. 228. Стах Анна.
В. 238. Галандій Нікола.
В. 240. Кузьма Володимир.
В. 242. Андрух Розалія, Андрух Стефан, Андрух Анна.
В. 243. Яценевич Анна.
В. 251. Кірас Іосиф, Буй Стелія.
В. 266. Сніжик Стефан.
В. 270. Тябіо Юрій Григорій.
В. 280. Хома Ілько.

В. 282. Матвійчук Петро.

В. 283. Батко Анна, Батко Стефан.

В. 287. Цан Василь, Вансер Петро.

В. 292. Насланич Катерина, Насланич Данило, Міхалюк Карло, Міхалюк Іосифа, Насланич Стефан.

В. 301. Ронко Лена.

В. 317. Маринюк Іван, Фургал Михайло.

В. 318. Гусак Іван.

В. 325. Врубель Іосиф.

В. 333. Мандзяк Розалія.

В. 334. Костирка Іван.

В. 336. Іванючок Стефан.

В. 342. Войнаровський Михайло.

В. 352. Лесюк Юлія.

В. 361. Мельник Катерина, Сидор Катерина, Завойко Нікола, Остров Чачуна Марія, Харамбура Іван.

В. 365. Горват Тесій, Горват Марія, Камінська Магдалена, Загібайло Василь, Камінський Іван, Камінський Нікола.

В. 370. Вітенко Зофія, Вітовська Михаліна, Підлісна Стефанія, Чухрей Іван.

В. 388. Паньків Татіяна.

В. 390. Бугрин Анна, Бугрин Іван.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 25. Левуш Настя.

В. 112. Чайковська Анна.

В. 170. Максимович Оларка Т.

В. 241. Скібинський Михайло, Скібинська Мирослава, Скібинська Марія.

В. 292. Вожник Іван, Вожник Михайло.

В. 300. Гаврик Фруська.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛАС:

В. 180. Кухар Ефрозія, Кухар Стефан.

В. 183. Лавринен Ірина.

В. 204. Когут Анеля.

В. 361. Зварич Володимир, Петрик Євген.

ЧЛЕНИ ПЕРЕНЕСЕНІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 363. 1 член.

В. 370. 1 член.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 104. Соноя Марія.

В. 361. Житковик Теодор.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 97. Мельник Марія.

В. 106. Сабар Марія.

В. 142. Родзинка Петро.

В. 217. Піндур Теодор.

В. 276. Хома Катерина.

В. 278. Пастула Людвіг, Пастула Людвіга.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 10. Шірот Емілія.

В. 96. Нічій Дмитро.

В. 140. Ковалчук Нікола.

В. 142. Радзиня Стефан.

В. 161. Рудакевич Дмитро, Насич Іван.

В. 218. Когут Іосиф.

В. 333. Лівис Таця.

В. 358. Лабук Емілія.

В. 361. Баран Назар.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком вересня 1937 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів

22,277

В місяці вересні 1937 р. прийнято нових

96

В місяці вересні 1937 р. прийнято з переступними листами

106

В місяці вересні 1937 р. прийнято з інших клас

15

В місяці вересні 1937 р. перенесено зі старого до нового роду

6

В місяці вересні 1937 р. суспендовано

165

В місяці вересні 1937 р. відійшли з переступними листами

10

В місяці вересні 1937 р. відійшли до інших клас

6

В місяці вересні 1937 р. перенесено зі старого до нового роду

2

В місяці вересні 1937 р. відійшли на безплатне продовження

2

В місяці вересні 1937 р. відійшли зі зворотом в готівці

10

В місяці вересні 1937 р. відійшли на виплату обсягу

10

В місяці вересні 1937 померли

204

З кінцем вересня 1937 р. в У. Н. Союзі було повнолітніх членів

22,298

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛАС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В класі Д. на \$ 100 1

В класі А. на \$ 250 12

В класі А.А. на \$ 500 131

В класі В. на \$ 750 25

В класі С. на \$ 1000 272

В класі В.В. на \$ 1500 2

В класі С.С. на \$ 2000 2

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерті з вкладами до 70 року життя.

В класі О-500 на \$ 500 431

В класі О-1000 на \$ 1000 293

В класі О-1500 на \$ 1500 4

В класі О-2000 на \$ 2000 4

Обезпечення платне по смерті з вкладами протягом 20 літ.

В класі Р-500 на \$ 500 1,032

В класі Р-1000 на \$ 1000 644

В класі Р-1500 на \$ 1500 6

В класі Р-2000 на \$ 2000 3

Обезпечення платне за життя з вкладами протягом 20 літ.

(Ендаумент).

В класі Е-500 на \$ 500 690

В класі Е-1000 на \$ 1000 264

В класі Е-1500 на \$ 1500 7

В класі Е-2000 на \$ 2000 3

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

В класі W-500 на \$ 500 1,216

В класі W-1000 на \$ 1000 2,398

В класі W-1500 на \$ 1500 9

В класі W-2000 на \$ 2000 6

В класі W-3000 на \$ 3000 1

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В класі Т-100 на \$ 100 5

В класі Т-250 на \$ 250 228

В класі Т-500 на \$ 500 4,222

В класі Т-750 на \$ 750 629

В класі Т-1000 на \$ 1000 9,475

В класі Т-1500 на \$ 1500 216

В класі Т-2000 на \$ 2000 60

Разом 22,298

МОЛОДЕЦЬКИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 33. Грицькевич Віктор.

В. 59. Ласюк Надія В.

В. 63. Сухорський Іосиф, Ореські Юрій.

В. 87. Нестор Олена.

В. 147. Барик Марія, Гузія Катерина, Гузія Елизавета.

В. 164. Гиняльська Павліна, Гиняльська Юлія.

В. 198. Кузнецов Євгенія, Кузнецов Стефан.

В. 200. Орлян О. Олена.

В. 204. Луковська Ірина.

В. 221. Грош Мирослав, Грош Елизавета, Грош Євген Володимир, Грош Анна.

В. 252. Костюк Євген Стефан, Скулська Патрісія Даню.

В. 254. Чесній Антія.

В. 282. Камінько Меланія, Камінько Стелла, Камінько Іоанна.

В. 292. Сидорак Анна, Сидорак Анастазія, Сидорак Олена, Машак Іоанна.

В. 319. Феєш Стефан, Феєш Нікола.

В. 332. Туранський Іван, мол.

В. 333. Кенедій Рона

3 ДНІА

ВРАЖІННЯ З ВІДЧИТУ РИС ДЕЙВИСА.

Посол до англійського парламенту, з походження валієць, Рис Дейвис, що перебуває під теперішню хвилю в Америці, виголосив у Нью-Йорку в неділю, 17. ц. м., відчит. Цікаві враження викликавав на слухачів цей відчит: він захоплював усіх бистрою ума і великим гумором. Здавалося, що цей валієць готов підходити до найтяжчих і найтрагічніших справ зовсім весело. І ця веселість зовсім не разила українських слухачів, а навпаки, захоплювала їх. Цей чужинець наче говорив українською мовою. „Сміється, веселиться і не берить життя занадто трагічно, хоч воно само по собі трагічне; бо хто занадто переймається трагізмом життя, той попадає в пригноблення і втрачає силу до дальшої боротьби“.

ВІН СОЦІАЛІСТ, АЛЕ ЯКИЙ!

Рис Дейвис заявив, що належить до англійської Робітничої Партії; а ця партія є властиво соціалістична. „Ми називаємо себе соціалістами“, говорив він. Та ось рівночасно з тим цей англійський соціаліст висказував такі гадки: „Націоналізм — це такий сильний моральний чинник, що ми мусимо до нього відноситися з повагою“. Про економічні потреби людей він сказав: „Добробут людини це безперечно важна річ, але ще є щось більше від шлункових потреб, а це духові потреби. Коли мені хто дав найбільші розкоші на світі, найкращі помешкання, найкращий харч і одяг, а скував мого духа і заборонив вільно висказувати мої думки, то я сказав би йому: до чорта з тобою“. А про релігію сказав: „Релігія це не єдиний з найважливіших чинників у розвою людства; це є такі найважливіші чинники“.

Як бачимо, то цей англійський соціаліст ставить націоналістичний чинник понад інтер-національний, потреби духа понад потреби матерії, а релігію понад усе інше. А наші соціалісти пробують називати глибокі націоналістичні почування „зоологічним шовінізмом“, економічні потреби людей ставити вище всяких інших потреб, а релігію називати „опієм для народу“.

ОЗНАЧЕННЯ СЛОВА „НАЦІЯ“.

В часі відчиту цей англійський соціаліст також висказався про те, що він уважає нацією. Отож нацією він уважає певну кількість людей, які замешкують певну територію та які є зв'язані з собою своєю минулистю, а також своєю будучиною, себто своєю місією, своїми історичними завданнями, які стоять перед ними. Дуже подібне до того означення нації подав недавно один український націоналістичний часопис, а наші соціалістичні і „демократичні“ критики взяли це означення як доказ, що український націоналістичний рух в Америці є „фундаментально протинамериканський і фашистський“.

Що тепер наші фальшиві демократи і соціалісти скажуть, почувши з уст англійського соціаліста, що найважливішою прикметою нації такі є її змагання, себто ідея в динамічній формі? Чи може вони назвуть Дейвиса також „фашистом“?

РІЖНИЦІ МІЖ ФАШИЗМАМИ І ДЕМОКРАТИЯМИ.

Говорив також шановний гість про фашизми і демократії взагалі. Так, як наша преса все говорила, так і він говорив, що на світі є різні демократії, що

саме голословне запевнення, що якась держава або група є демократична, ще не робить її справді демократичною. Як приклад він подав, дві найбільші англо-саські держави: Америку й Англію. Він говорив, що, наприклад, у Злучених Державах Америки президент Рузвельт має далеко більше прав, ніж у них король. „Наш король“, говорив цей англійський підданий, „є тільки орнаментом, а всі права спочивають у руках уряду. Ми маємо рішальний вплив на короля і можемо навіть короля усунути. Деколи ми навіть усуваємо. В суперечці короля з народом король завжди програє“. Подібне з фашизмами: Фашизм у Німеччині є цілком відмінний від італійського фашизму. В першому, наприклад, є крайній антисемітизм, а в другому цілком його нема. Говорив також Дейвис, що хоч фашизм ненавидить комунізм, то в засаді між ними струями є багато схожостей, а то тому, що одна і друга струя хоче звести індивідуальність людини до нуля.

ПАЦИФІЗМ ДЕЙВИСА.

Говорив Дейвис, що він є пацифіст і що навіть у часі великої війни був за пацифізм арештований. Але коли розговорився при міжнародне положення, то з гордістю сказав, що Англія тепер витрачує тисячу п'ятсот мільйонів фунтів стерлінгів на зброєння. „Джан Бул досі спав“, говорив він гордо, „але тепер пробуджується; коли він пробудиться, то всі про нього довідаються; він ще не програв; він щойно починає боротьбу“. Коли ж говорив про справу Палестини, то сказав без обиняків: „Позвольте, що я отверто вам скажу: як довго через Палестину йдуть нафтові рури з Мозулю до Гайфи, так довго. Англія буде все обороняти палестинську незалежність“.

ЦІКАВІ ВІДПОВІДІ.

По відчиті поспішалися запити, на які бесідник надзвичайно влучно відповідав. На один запит, чи українці повинні боротися революційним способом, чи може мають обмежитися до мирного способу, Дейвис сказав: „На це питання ви повинні самі мати відповідь; якби я був українцем, то знав би, що робити“. Далі він говорив, що Ірландія далеко менша нація від українців, а проти волі найбільшої потуги світу, якою є Англія, вона вистояла з неволі і стала самостійною державою. На запит, чи тутешні українські покіління повинні помагати визволенню України, він відповів найрішучіше, що так, бо тим вони сповнятимуть не тільки національний обов'язок, але й уселюдський. На запит, чи тутешні українські покіління повинні брати також участь в американському житті, він теж відповів з натиском: так. Він сказав: „Робіть так, як ми, валійці, робимо; ми маємо в американським найвищим суді двох валійців. Ми підбиваємо Америку, а тепер ми прислали Тому Фара (кулачного борця), щоб докличив ту нашу роботу“, закінчив він з гумором.

ДОБРА НАУКА.

На запит одної бесідниці, чи українці повинні поборювати ті українські організації, які мають фашистські нахили, Дейвис відповів: „Я не буду втручати у ваші внутрішні, для мене другорядні справи; робіть так, як ми, валійці, робимо: є в нас протестанти, католики, республіканці, демократи, монархісти і т. п.; ми деколи сваримось, але декільма всі разом засідаємо до одного стола і тоді ми всі лише валійці“. При тій відповіді шановний бесідник дав слухачам добру науку. Він сказав, що недобре є чужинцеві міша-

ГАЙДАМАКИ

Історична повість Данила Мордовця

Що ви знаєте про ГАЙДАМАЧИНУ, визвольний рух селянських мас, що виповнив мало що не ціле вісімнадцяте століття історії правобережної України? Чи лише те, що передали наші національні вороги, тогочасні польські хронікарі?

Як знаєте більше цього, як знаєте про неї й від українських істориків, то чи не хотіли ви пережити ці великі події, які наші батьки лишили нам на вічну пам'ятку? Чи не хотіли ви немовби самі бути учасниками масового зриву українського селянства проти своїх гнобителів?

Український повістяр Данило Мордовець написав з такою ціллю повість ГАЙДАМАКИ, і в ній показує, як пасивний робучий елемент, що знав тільки плакати й нарікати на свою незавидну долю та вичікувати від інших спасення для себе, починає зриватися в обороні своїх прав, за свою правду й волю.

До повісті додано: 1) передмову про життя й діяльність автора; 2) історичний нарис про Гайдамачину згід з пера українського публіциста Миколи Голубця.

ОБІ ЧАСТИНИ РАЗОМ В ОДНІЙ ТВЕРДІЙ ОПРАВІ З ГАРНОЮ ВІНЕТОЮ \$1.00.

Шліть замовлення до:

„SVOBODA“, 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

тися в домашні справи іншого народу. „Раз“, говорив він, „один чужинець приїхав до Лондону і почав критикувати англійський уряд. Притім він говорив те саме, що при іншій нагоді я сам говорив в англійським парламенті. Але коли я критикую свій уряд, то це що інше, ніж коли чужинець хоче це робити. Я йому відповів, що це не його справа критикувати мій уряд і що він це оставить нам самим“. В такий спосіб повинні поступати й українці, казав Дейвис.

На перший погляд.

— Винницький заручився з Ковальською. Чи то була любов з першого погляду?

— Ні... з другого! Коли він її перший раз побачив, тоді ще не знав, що вона багата!

Знає її.

— Журюся моєю жінкою, бо саме серед такої бурі вона у місті!

— Вона певно в якомсь склепі її перекачає!

— Саме це мене журить!

УКРАЇНОЗНАВЧІ СТУДІЇ В НІМЕЧЧИНІ

(ВУНІ) Зпоміж європейських країн Німеччина в ділянці українознавчих студій представляється ще чи не найкраще, хоч це зовсім не значить, що ці студії, абсолютно беручи, тут уже належно поширені. Лекторати української мови є, щоправда, навіть у кількох університетах західної Німеччини (Тібінген, Мінстер, Єна, Гале), але фреквенція на них слаба. Багато професорів-славистів роблять українську предметом своїх викладів, зокрема проф. Маєр у Кенігсбергу та Дільс у Бреславі, всеж правдивою центральною українознавства на Німеччину лишається її столиця — Берлін.

Вивчення української мови у зв'язку з паралельними українськими курсами на недавно заснованій берлінській „Авсландгохшуде“ знаходиться в руках проф. д-ра Зенона Кузеля. Біжучого року, як і давніше, відбуває він що семестра кілька мовних курсів для початкуючих, продовжуючих і удосконалюючих свої знання. В найвищих курсах навчання відбувається вже при читанні вибраних місць із творів най-

визначніших українських письменників. Крім лекцій мови читає проф. Кузель правильно, що якийсь курс з обсягу українознавства, наприклад цього року „Історичний розвиток української національно-державної думки“.

В тісних контактах з „Авсландгохшуде“ проходить також діяльність Українського Наукового Інституту в Берліні, котрого всі доценти відбувають правильний цикл лекцій німецькою мовою, присвячених різним ділянкам українознавства. Цього семестру, 1937/38 академічного року, читає доц. інж. Димінський „Банківництво і кредитова господарка в Україні“, доц. д-р Крупницький „Запорожжя, їх історія й організація“, проф. д-р Кузель „Українці, росіяни та поляки у їхніх взаємовідносинах“ та проф. д-р Мірчук „Красне письменство сучасної доби в Україні“. Крім цих правильних циклів Інститут часто влаштовує поодинокі публічні виклади, на які запрошує здібліша чужинцевих прилеглих.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

РІЗДВЯНА НІЧ

Веселе оповідання великого гумориста М. Гоголя
Безсмертний твір, що був перекладений кожною мовою. Знають про нього й ті, що читають по англійськи. Можете прочитати його українською мовою!

Ілюстрація до РІЗДВЯНОЇ НОЧІ.

Автор оповідає нібито про те, що сталося в українському селі Дивалці, як чорт у саме Різдво вивів з неба місяць. Та автор уживає ці казки-белішці як казки, щоб на ній вишити образ українського села; вигадувати дивні, в естетиці значущі події в Різдво; та намалювати небувалі, а в естетиці суто українські типи, як: вередливу красуню, за котрою вганяють парубки всього села; славного коваля, котрий займався й майстрівством і аж у Полтаву їздив парикан малювати і котрий один тільки залишався далі до вередливої красуні, як усі інші кинули її через її примхи; його матір, що в селі славилася відомою (бо вміла до себе причарувати найстачніших людей); козака-вдівця Чуба, що в нього все стояло вісім стирг хліба перед хатою і що до нього чарівниця була найпривітніша; і інші.

Щоби добути вередливу красуню, коваль нахвалюється перед парубками-колядниками, що, як вона захоче, він для неї дістане хочби такі черевки, як носить сама царина. На чортівські підплеті красуня обіщала ковалеві: „Дістань, ковалю, царинні черевки, а тоді я вийду за тебе заміж!“

ОПОВІДАННЯ ІЛЮСТРОВАНЕ 10
ОБРАЗКАМИ
ЦІНА 20 ЦЕНТІВ.
Присилайте замовлення до книгарні
СВОБОДИ

SVOBODA, 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

МОЛОДИЙ НАРОД.

Американський публіцист Френк Чепин Брей написав цікаву книжку про роллю заголівків, кличів, закликів, фраз в американській історії.

Каже, що американці відзначаються тим, що вони „піддаються під провід фразами“. Хто придумав їм гарну фразу, той може ними правити: вони захоплюються нею й не розглядаються докладніше, що криється за фразами.

Чи лише американці? Чи не є це спільна признака всіх молодих народів, як усіх молодих людей?

АМЕРИКАНЕЦЬ БУДУЧНОСТІ.

Тішаться, наприклад, польські газети, що о. Генон, ректор Фордгемського університету в Нью-Йорку, сказав у своїй цвітистій промові, що будучий тип американця це мішанина поляка й італійця.

Цю опінію висказав о. Генон, як його звинувачували свою заяву, що не ірландці, але поляки підтримують католицьку церкву в Америці.

Що він скаже, як проти поправки запротестують?

ДОКАЗАЛИ.

Запевняючи своїх слухачів, що будучий американець це буде мішанина поляка й італійця, о. Генон поклявся на якогось свого приятеля, антрополога й соціолога, котрий, мовляв, прийшов до такого переконання на основі довгих і ґрунтовних розслідувань.

Дехто з газетарів висловив цікавість знати:

Як за довгі були ці розслідування? Як за ґрунтовні? Що це за один цей учений? Який великий антрополог? який великий соціолог?

Та польські газетарі їм відповіли як? Вам слово о. Генона не вистарчає? Треба вам доказів на велику живучість польського імігранта? А чи не бачили ви, як польські імігранти машинують у походах?

Чому саме поляки краще машинують у походах від айришів, усе ще не відомо.

МОСКАЛІ, ЩО НЕ Є МОСКАЛЯМИ.

Найписав кацапський „Світ“ статтю про „змішання понять“, у котрій навчає читачів, щоб не мішали поняття „російський“ з поняттям „руський“. Притім навчає москалів, що вони повинні мати більше свідомого московського націоналізму.

Звісно, хто це робить: галицький „москаль“ учить „росіянина“ згід Москви чи Тули, як бути добрим „руським“.

ПО ПОРЯДКУ НАУКА.

Не радить „Світ“ москалям держатися ніяких московських старих партій. Не радить теж братися до нових партій на взір Мусолінія й Гітлера.

Мовляв, фашистська партія добра для тих народів, що мають національну свідомість, але не для москалів, котрі її ще не мають. Поки не буде щирого московського націоналізму, так довго фашизм московському народові користі не принесе.

Отже, як лише москалі дістануть національну свідомість, зараз уже будуть могли стати фашистами.

Трохи далі „Світ“ каже, що московська національна свідомість була в москалів у Галичині. Отже ці до фашизму вже дозріли?

МОСКОВСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ В ГАЛИЧИНІ.

„Світ“ доказує, як це саме треба розуміти, що в Галичині була московська національна свідомість.

„У Галичині перед війною, а може й тепер, серед москалів були різні партії: були соціалісти, радикали, був навіть анархіст. Але всі вони були передівсім „руське“ і коли треба було трудитися для „русько-сти“, соціаліст чи анархіст ішли разом з священником у народ; вони були передівсім московськими націоналістами та працювали на користь того, щоб заховувати „руськість“.

Словом, у них було те, що „Світ“ називає „вспольний фронт“. Що це значить „вспольний“? Такого московського слова нема. Такого українського слова теж нема. Є таке слово в подільській мові; по українському воно значить „спільний“, а по московському „общий“ або „всеобщий“. Чи це слово мав на думці „Світ“, пишучи „вспольний“? А як так, то чи це є спосіб обороняти „руськість“? Чи це доказ щирого московського націоналізму в Галичині?

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЬЮ ЙОРК, Н. Й.

Український Демократичний Комітет за Дюї.

Тут зорганізувалася група членів Демократичної Партії, що при цьогорічних місцевих виборах стоять за вибір Томаса Е. Дюї окружним прокуратором на повіт Нью-Йорк. В склад комітету ввійшли: Михайло Радик як президент, Михайло Митренко й Михайло Кравчук як заступники, Алберт Г. Дачук як секретар, Адольф Вайлі, Віктор Матчак, Валтер Багад, Степан В. Дроботій, Марія Вінтоняк, Михайло Бригідир, Віра Задорещка, Василь Метренко, Олександр Болтас, Михайло Полянський, Франк Петрович, Гаррод Коцель і Михайло Петрович як члени.

Комітет, промовляючи в імені української тут родженої молоді, вислав до реєстрованих виборців українського роду листа з закликом, голосувати на Томаса Е. Дюї, щоб „не допустити до старого ладу, який панував за Темні Гол“.

Передшлюбний Іспит.

До еґенічної поради прийшов несміло молодий чоловік і просить поради в лікаря.

— Хочу оженитися, тому я рад би, щоби пан доктор мене оглянув.

Лікар ствердив, що серце в порядку, селезінка також, легені здорові. Однак молодець має криві ноги.

— Чи ваша наречена знає про ваші ноги?

— Ще ні, пане докторе: це буде для неї шлюбна несподіванка.

PAIN-EXPELLER
Три генерації пробували і одобрили цей старий лікимент як заслуговуючий на довіру.
Скоро помагає на м'язні болю в тілі.
MADE IN HONG KONG
LINIMENT

**УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ НА
ЛЕМКІВЩИНІ**
— написав —
Іван Бугера
66 сторіч.
Ціна 30 центів.
Замовляйте в книгарні
„СВОБОДИ“,
81-83 GRAND ST. (BOX 348)
JERSEY CITY, N. J.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ
КРАЄВІ

ВУСТЕР, МАСС.

Сповнив народний обов'язок.

В пам'ять листопадових днів висилаю від себе \$10 на рідний край: \$5 на визвольну боротьбу і по \$2.50 на політичних в'язнів та інвалідів.

Посиф Зазуляк.

ЧЕСТЕР, ПА.

З весілля на інвалідів.

Дня 10-го жовтня 1937 р. відбулося вінчання молодої пари, Омеляни Гарасим, дочки українського бизнесмена, визначного працівника череської громади, та Степана Меренка, котрий працює у Вашингтоні Д. К. Вінчання молоді пари відбулося в укр. прав. церкві, а довершив його місцевий парох о. Омелян Мичик.

Весільна гостина відбулася в галі Українського Народного Дому. Підчас вінчання і на весільній гостині було багато визначних американських гостей місцевих і з Вашингтону, котрим дуже подобалися церемонії українського шлюбу й українських старокраєвих весільних звичаїв, як: благословення хлібом, впровадження молодих на галю зо шлюбу й інших звичаїв підчас весілля.

Тут треба підкреслити любов до свого рідного родичів молоді пари, котрі старалися перевести в життя всі старокраєві звичаї, а тим самим виказати перед чужинцями українську культуру. Школа тільки, що багато з сьогоднішніх молодих людей, а навіть їх родичів, ці звичаї пропускають. Тому щира подяка родичам і молодій парі за їх пошанування українських весільних звичаїв.

Підчас весільної гостини о. О. Мичик, що був старостою весілля, на бажання молоді пари і їх родичів перепровадив збірку, а з зібраних грошей виділено \$5 для українських інвалідів.

Бойко.

СТАНЬТЕ ГОРОЖАНИНОМ
ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

Як стати горожанином. Питання і відповіді українською й англійською мовою з поясненнями й словарем незрозумілих слів, в двох томках. Ціна \$1.00.

S. U. R. M. A.

317 E. 14th St., New York.

Звичайна історія.

— Моя жінка завжди хоче пити рано чай, а я каву.
— О, то дуже невигідно робити два цілком інші спідання!
— Чому два? Миж пемо чай!

ШПИТАЛЬНО ЧИСТЕ

ЧИ ЗНАЄТЕ, ПАНІ-ГОСПОДИНІ, ШО ПОРОШОК

ТАРСОН

не лише, що дає як сніг-біле — але також шпитально чисте білля?

Слідуюча спроба пояснить і переконає кожну паню: Візьміть будьщо з білля випраного милом і вже добре переполоканого (може бути сорочка, рушник або хусточка). Розпустіть в досить теплій воді одну ложечку порошку ТАРСОН (ложечку на кварту води) і переполочіть ту саму річ ще раз в цій воді. По переполо-

канні в воді будуть плавати стрічки мила, котре доперва ТАРСОН може сполокати.

Така спроба буде найкращим доказом, що Тарсон є конечністю, коли йде про шпитально чистість (бездогану).

Тому перше переполокання випраного білля повинно відбуватися в теплій воді, в котрій розпущено 2 ложки порошку ТАРСОН. В цей спосіб переполокане білля не буде жовкнути при прасуванні.

Для певного успіху — жадайте тільки порошку ТАРСОН, в кожній гросерії — по всіх усядах.

ЦІНА ЗА ПАЧКУ ТІЛЬКИ 10 ЦЕНТІВ.

Крім чудового порошку, то ще за 15 купонів з пачок ТАРСОНУ, дістанете гарний фартурх.

МЕНШЕ ЯК 12 ПАЧОК ПОЧТОЮ НЕ ВИСИЛАЄМО.

GRAMERCY CHEMICAL CO., Inc.,

201 East 16th Street, New York, N. Y.

ЛИШАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ 7 ДНІВ, ЩОБ

ВИКОРИСТАТИ ОФЕРТУ

„СВОБОДИ“

ЯКА КІНЧИТЬСЯ ДНЯ 31-ГО ЖОВТНЯ, 1937

Кожний новий передплатник, що приїде ОДНОРІЧНУ ПЕРЕДПЛАТУ НА „СВОБОДУ“ в сумі \$6.00, ОДЕРЖИТЬ У ДОДАТКУ КНИЖОК НА СУМУ \$10.00.

По одержанні річної передплати адміністрація „Свободи“ негайно вишле такому передплатникові каталог, з якого він вибере собі книжок на згадану суму.

КОРИСТАЙТЕСЯ НАГОДИ І ЗАГАЧУЙТЕ СВОЄ
ЗНАННЯ ЧИТАННЯМ КНИЖОК.

ВАЖКЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

ОТСИМ АДМІНІСТРАЦІЯ „СВОБОДИ“ ПОВІДОМЛЯЄ УСІХ ТИХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬ У „СВОБОДУ“ РІЖНІ СВОЇ ІМПРЕЗИ, ЩО „СВОБОДА“ НЕ МОЖЕ ПОМІЩУВАТИ В ОГОЛОШЕННЯХ НІЯКОЇ ЗГАДКИ ПРО ЯКІНЕБУДЬ „ВИГРАВКИ“, БО ЦЕ ПРОТИЗАКОННЕ.

АДМІНІСТРАЦІЯ „СВОБОДИ“.

ЯК ПОВСТАЛИ ТАКСАМЕТРИ

Відомі були вже у старинному Китаю.

Знаємо, що старокитайська культура знала ріжні винаходи наших днів, хоч не вміла їх як слід використати. Ті винаходи забувалися, а пізніше відкривали їх європейські дослідники.

Мало відоме є, що автомобілі та таксаметри були відомі вже у старинному Китаю. Самособою, не були це таксаметри такі як сьогоднішні, та будь що будь був це прилад, що дозволяв справдити, яку дорогу переїхав даний повіз. За володіння династії Чинь, що володіла від 265 до 419 року ріжні вживали візків, які наперед мали дерев'яну статуйку з палочкою в руці. Як візок переїхав один „лі“ (китайська міра довжини, коло 1,800 стіп) статуйка вдарила палочкою в бубон. Як вправлявся в рух цей примітивний апарат невідомо.

КИТАЙСЬКА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ
ЗПЕРЕД 1000 ЛІТ

Китайсько-японську війну обговорюють дуже докладно, а не раз наводять цікаві подробиці з політичної або культурної історії Китаю і Японії. Про славу традицій китайського мистецтва і літератури маємо вістки більше загальні; ми чули де-що про поезію, філософію та історію. А всеж Китай є батьківщина енциклопедії, в якій подано всі важливі події, численні життєписи заслужених людей, м. ін. поважніших авторів і змісти літературних творів.

Така безцінна літературна вартість енциклопедії, це збірник китайської літератури, виданий за володіння династії Сунь (960—1280 по Христі). Складається вона з 1,000 (тисячі) томів у яких подано витяги і змісти всіх найвартісніших творів. Однак найбільша китайська енциклопедія, а рівночасно і всевітня, була не вище згадана, лише пізніша, з XV і XVII століття, на яку зложилися праці та досліди двох тисяч учених. Величина тієї енциклопедії навіть на китайські відносини була небуденна. Вистане згадати, що держава не могла дозволити собі на друкування цілоти і треба було ручно переписати 23,000 (двадцять три тисячі) томів, у трьох примірниках кожний. Вогонь і людський нерозум знищили муравлину працю тисяч учених і переписувачів. До наших часів заховалися лише поодинокі томи, які приблизно дають поняття про велич виконаної праці високої культури.

НАСЛІДКИ ЛІКУВАННЯ
КВАШЕНОЮ КАПУСТОЮ.

Німецький лікар д-р Ремер оголосив висліди лікування ріжних недуг квашеною капустою. Завдяки цьому, що капуста має в собі багато молочного квасу і т. зв. „хобіну“ може причинитися до переміни цілого організму. Денною давкою 1 фунта квашеної капусти вилікував д-р Ремер припадки астми, гіхту, затвердження та ревматизму.

Слаба потіха.

— То страшно! Моя жінка завжди ставить мені за віз свого першого чоловіка.

— Потішся тим, що третьому чоловікові ставитиме тебе як гідного до наслідування!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

НА ПРОДАЖ ГРОСЕРІЯ. 3 приміщення на гросерію мусить бути негайно продана. Дуже добра нагода. Бізнес записаний 35 літ. Добре місце. Голоситися: 48 1/2 East 7th Street New York, N. Y.

На всіх імпрезах і вечірках „Радіо Океану“
М. А. СЕРВАНСЬКОГО
Обслуговує і найбагатішіх.
169 AVE. A, NEW YORK CITY.
Телефон: ALgonquin 4-4952

ПОШУКУЮ свого товариша НАНЬ-КА ПАКІЖ за селища Чехань, повіт Жидань. В році 1914 і 1915 мешкав на Оуаго вул. в Шикаго, Іл. Хлоб про него знав, або він самий, хай згодиться до Dmytro Brych, 1217 — 13th Street, Braddock Ave., Braddock, Pa. 47-8

ВІДОВА пошукує співачку до реставрану, або продасть цей реставрант. Бізнес вироблений. Голоситися до:
Mrs. KASHUBSKA,
146 Charles St., cor. Washington St., New York, N. Y.
Telephone: CHELSEA 3-9551

НА ПРОДАЖ 40 АКРОВА МОЛОЧ-НА ФАРМА близько стейного шляху, 9 коров, 1 кінь, добрі будинки і всі фермерські знаряди. Голоситися до власника:

JOHN WEBER,
R. F. D. 2, Colchester, Conn.

ВЗОРИ

канпа, пикси до вишивання Д. М. С. і стемповані річі. Пишіть по каталогу до:

UKRAINIAN BAZAAR,

97 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

Д-р С. ЧЕРНОВ
(Європейський спеціаліст)
Гострі й хронічні недуги чоловіків жінок — Шкіра й кров.
223 Second Ave., cor. 14 St., N. Y. C.
Room 14.
Офісові години 10—8; неділя 11—2
Жінка-доктор до обслуговування.
Проміні X & флюороскоп \$2.00.

BARGAINS FROM OUR
BOOKSHOP

Would you pay a penny for a song?
How many Ukrainian songs do you know?

Does your club like to get together and sing folk songs?

Do you sing, play the piano or violin?
Then purchase a copy of the attractively bound book

201 UKRAINIAN FOLK SONGS
FOR \$2.00
(a penny for each song)

It contains the most popular Ukrainian melodies, with Ukrainian and English titles, music, words and verses. Order today from the Svoboda Bookshop, 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

P. S. If you already have a copy, consider giving this book as a gift to some lover of Ukrainian music.

“SVOBODA”
81-83 GRAND ST., P. O. BOX 346
JERSEY CITY, N. J.

— Чи то правда, пане Муравлик: я чув, що ви будете собі новий дім?

— А чи чували ви, щоб хто-небудь будував старий дім?!

Д-Р Е. Я. МИХАЛЕНКО

ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
1605 W. CHICAGO AVENUE
(cor Chicago and Ashland)
CHICAGO, ILL.

Урадові години:
1—4; 7—9 P.M.
Office phone: Seeley 5004
Res. phone: Van Buren 1126

БОЛІ НІГ.

Рани на ногах, опухлі ноги, набряклі м'язи, болі в ногах, флебіти (запалення жил), нагної або болі в колінах чи кісточках і ревматичні ноги успішно лікуємо новими європейськими методами без операцій.

Офісові години: щоденно від 1 до 6 вечір, в понеділки і четверги від 1 до 8:30 вечір. Немає урадових годин у неділі.

Говоримо українською мовою.

Dr. L. A. BENLA

320 W. 86 St., New York City
Близько Бродвею.
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET,

between 1st and 2nd Avenues,

NEW YORK, N. Y.

Tel. GRAMERCY 5-2410.

Урадові години: рано від 10 до 12 вечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

МИРОН ЛІТВИН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Без ріжних ак задоволення. Нюарком. Враз потреби телефонуйте до нас. Обслуговуємо і чесна. — Office —

383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.

Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Melrose 5-6577.

ІВАН БУНЬКО
Новий Український Удирейтер
заряджує погребання по ціні так низькій, як \$150. Обслуговує найкраще.

JOHN BUNCO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Ignited Funerals as low as \$150
Telephone: Orchard 4-5088

ЧИ ВИ ЧИТАЛИ
НАПЕРЕДОДНІ
ІСТОРІЧНА ПОВІСТЬ
В ДВОХ ТОМАХ

Написав
Оскар П. Білозерський.
ЦІНА \$1.00.

в Книгарні „Свободи“
“SVOBODA”
81-83 Grand Street,
abo P. O. Box 346,
Jersey City, N. J.

Коли королева Залія опустила з умучення руку, маянці зжахнулись. Але Залія почекала хвилину і, зібравши знову всі свої сили, підняла руку, щоб так виконати засуд. Юлія і Джордж відвернули свої очі. Але Тарзан дивився сміливо їй в очі; на його обличчі не було сліду найменшого страху. Він з цікавістю слідкував за обличчям Залії.

Та хоч Тарзан ні трошки не лякався, то проте він цілком не надіявся ласки від неї. Ця напів дикунка готова була зробити і найстрашніший злочин. Звичайно в обличчі смерті Тарзан винаходив тисячі способів, як би висмикнутися з небезпеки. Робив він це для спортивного духа, який каже не здаватися до останку. Але тепер він був зв'язаний.

Він не міг ніяк оборонятися, тому вважав, що зайво витрачувати енергію на непотрібне зворушення і шажотіння. Залія ще раз з повною рішучістю підняла руку з дитилетом вгору. Але потім знов його опустила й обезсиленна своєю внутрішньою моральною напругою, впала Тарзанові на груди і заплакала: „Я не можу, я не можу його вбити“.

З грудей маянців вирвалися голоси обурення. Було ясно, що вони твердо осуджували цю слабкість своєї королеви. Тогачас стиснув свій дрючок і твердим кроком підійшов до королеви. Підійшовши на крок до Залії, він просяв: „Убий того чоловіка. Бо коли не вбеш, то ти разом з ним згинеш“. На його обличчі виднів сатанський гнів.